

Streszczenie rozprawy doktorskiej pt.: „Prawnoadministracyjna problematyka imion i nazwisk w Polsce”.

Przedmiotem rozprawy jest administracyjnoprawna regulacja imion i nazwisk w Polsce. Celem podjętych rozważań jest analiza obowiązującego stanu prawnego w zakresie tego, czy aktualne regulacje prawnoadministracyjne dostatecznie odpowiadają standardom współczesnego pojmowania roli państwa w zakresie kształtowania oraz wykorzystania do celów publicznych imion i nazwisk oraz czy uwzględniają ich znaczenie dla jednostki.

Imiona i nazwiska to niewątpliwie kategorie prawne, stanowią one bowiem przedmiot regulacji prawnych. W Polsce regulacja prawna imion i nazwisk dokonuje się w różnych dziedzinach prawa: nabycie imienia i nazwiska uregulowane jest w prawie cywilnym i rodzinnym, ale już rejestracja nazw osobowych oraz ich zmiana (o ile nie następuje na skutek zdarzeń o charakterze cywilnoprawnym) w prawie administracyjnym. Jednak nazwy osobowe to też szczególna kategoria osobista, dzięki której człowiek ma moc kreowania swojej tożsamości. Imię i nazwisko to kategoria dynamiczna: sposób jej postrzegania zawsze będzie zależał od aktualnych, zmieniających się uwarunkowań społecznych, co z kolei musi znaleźć adekwatne odzwierciedlenie w sferze jurystycznej, czyli w sposobie prawnego uregulowania tej szczególnej materii.

Punktem wyjścia rozprawy jest teza, że sfera prywatna imienia i nazwiska ulega pogłębieniu, jednakże z drugiej strony państwo musi ingerować prawnie w tę problematykę z różnych względów, co stanowi uzasadnienie dla ingerencji prawnoadministracyjnej w tym obszarze.

Aby potwierdzić powyższą tezę (bądź jej zaprzeczyć), głównym zadaniem rozprawy było ustalenie, jaką obecnie wartość stanowią dla człowieka imię i nazwisko, jaką pełnią funkcję w sferze publicznej, jakie są standardy prawnego regulowania kwestii imion i nazwisk we współczesnym świecie oraz jakie powody skłaniają państwo do ingerencji w dziedzinę życia tak silnie związaną z tożsamością człowieka. Odpowiedź na powyższe pytania pozwoliła na określenie aktualnych celów obejmowania prawem administracyjnym imion i nazwisk oraz określenie obecnie akceptowalnej głębokości ingerencji prawnoadministracyjnej w tę materię.

W pracy omówiono historyczny proces kształtowania się nazw osobowych, wykazując, że na ich kształtowanie wpływ miały różnorodne zjawiska i procesy społeczne, dzięki czemu nazwy osobowe stanowią obecnie część polskiej kultury i tradycji społeczno – obyczajowej. Przedstawiono losy kategorii imion i nazwisk jako kategorii prawnej, dokonując analizy historycznych regulacji prawnych, w tym administracyjnoprawnych, dotyczących imion i nazwisk. Badaniu poddano aktualny zakres ingerencji prawnoadministracyjnej w przedmiot imion i nazwisk celem ustalenia, jaki jest interes publiczny w regulowaniu spraw imion i nazwisk jednostronną i władczą metodą regulacji.

Głównym sposobem podjętych badań było prowadzenie analizy dogmatycznoprawnej przepisów prawa, przy wykorzystaniu adekwatnego orzecznictwa sądowego, prezentacji praktyki administracyjnej jak i ustaleń literatury przedmiotu.

W zakończeniu dokonano podsumowania przeprowadzonych rozważań, dokonano finalnej syntezy podjętych wątków oraz zawarto refleksje końcowe.

